

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain ja jätelain 118 §:n muuttamisesta

Johdanto

Hallituksen esitys ympäristönsuojelulain ja jätelain 118 §:n muuttamisesta sekä siihen liittyvät asetusmuutokset ovat lausuntokierroksella 6.6.2024 asti. Hallituksen esityksellä kiellettäisiin lumen kaataminen mereen hallitusohjelman kirjauksen mukaan, selvennettäisiin upottamis- ja hylkäämiskieltoa, pantaisiin täytäntöön teollisuuspäästädirektiivin muutokset koskien vedyn tuotantoa sekä jätteen kaasutusta ja pyrolyysiä sekä muutettaisiin eläinsuojien biokaasulaitosten menettelyitä.

Lumenkaatoa koskevan muutoksen ehdotetaan tulevan voimaan kahden vuoden kuluttua lain voimaantulosta, mutta lunta saisi sen jälkeen edelleen kaataa mereen tiettyinä runsaslumisina jaksoina, jolloin lumitilanne uhkasi liikenneturvallisuutta tai hälytysajoneuvojen kulkua. Poikkeus olisi voimassa kolmen vuoden ajan kiellon voimaantulon jälkeen.

Esityksessä säädettäisiin ilmoitusvelvollisen eläinsuojan tai sitä pienemmän eläinsuojan yhteyteen perustettavan biokaasulaitoksen hyväksymisestä ympäristönsuojelulain mukaisessa ilmoitusmenettelyssä. Ilmoitusmenettelyyn soveltuisivat biokaasulaitokset, jotka käsittelevät syötteitä omalta tilalta. Ympäristöluvanvaraisten eläinsuojien yhteyteen perustettavat sekä eläinsuojista erilliset biokaasulaitokset säilyisivät luvanvaraisina. Ilmoituksenvaraisen eläinsuojan yhteyteen perustettava biokaasulaitos, jossa käsiteltäisiin eläinsuojan ulkopuolelta tuotuja syötteitä, olisi edelleen ympäristöluvanvarainen. Sen yhteydessä sijaitsevat, voimassaolevan lainsäädännön mukaan ilmoituksenvaraiset eläinsuojat siirrettäisiin kunnan ympäristölupamenettelyyn, jotta eläinsuojan ja biokaasulaitoksen toimintakokonaisuudella olisi vain yksi menettely. Lisäksi esityksellä muutettaisiin jätelain säännöstä kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta niin, että ilmoituksenvaraisten biokaasulaitosten olisi pidettävä kirjaa jätteistä vastaavasti kuin ympäristöluvanvaraisten biokaasulaitostenkin.

Lisäksi esityksellä täytäntöön pantaisiin teollisuuspäästädirektiivin muutokset koskien vedyn tuotantoa sekä jätteen kaasutusta ja pyrolyysiä. Veden elektrolyysillä tuotetun vedyn luvanvaraisuus poistuisi vetyä korkeintaan 50 tonnia vuorokaudessa tuottavilta laitoksilta. Lisäksi muutettaisiin ympäristönsuojelulain säännöksiä siitä, millä kriteereillä jätteen kaasutukseen ja pyrolyysiin ei sovelleta jätteenpolttolainsäädäntöä.

Esityksellä myös korvattaisiin ympäristönsuojelulain 32 §:n vanhentunut viittaus lannoitevalmistelakiin viittauksella lannoitelakiin.

Lausuntokierroksella ovat samaan aikaan ehdotettuihin lakimuutoksiin liittyvät muutokset ympäristönsuojeluasetukseen, jäteasetukseen sekä jätteenpolttoasetukseen.

Tausta

Hallitusohjelman mukaan lumen kaataminen vesistöihin lopetetaan. Hallituksen esityksellä toteutettaisiin kyseinen kirjaus. Lisäksi ympäristönsuojelulain 18 §:n säännöstä merta koskevista erityisistä kielloista selvennettäisiin. Erilaiset ilmastonmuutoksen hillintään sekä vesistöjen ravinteiden sitomiseen liittyvät tutkimus- ja pilotointihankkeet ovat lisääntyneet. Niissä mereen lasketaan ainetta muussa kuin hylkäämistarkoituksessa. Hankkeissa esimerkiksi levitetään kaivosten sivukiveä mereen hiilidioksidin sitomistarkoituksessa tai merkeliä fosforin sitomiseksi. Siksi 18 §:n mukaista mereen laskemiskiellon eli niin kutsutun dumpauskiellon tulkintaa ja soveltumista kyseisiin hankkeisiin selvennettäisiin.

Eläinsuojien biokaasulaitoksia on eri kunnissa hyväksytty sekä lupa- että ilmoitusmenettelyssä, ja muutamassa tapauksessa ilman kumppaakaan. Nyt ehdotetulla muutoksella selkeytettäisiin oikeustilaa ja varmistettaisiin toimijoiden yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen.

Ympäristönsuojelulain 32 §:n (poikkeus eräiden jätteiden käsittelytoimintojen luvanvaraisuudesta) viittaus lannoitevalmistelakiin (539/2006) korvattaisiin viittauksella lannoitelakiin (711/2022). Lannoitevalmistelaki on kumottu 16.7.2022 alkaen.

Ehdotuksella on tarkoitus panna täytäntöön teollisuuspäästädirektiivin muutokset koskien vedyn tuotantoa sekä jätteen kaasutusta ja pyrolyysiä. Teollisuuspäästädirektiivin muutos on hyväksytty, mutta sitä ei ole vielä julkaistu virallisessa lehdessä. Muutoksen voi kuitenkin tutustua tässä osoitteessa: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CONSIL:PE_87_2023_INIT&qid=1713254598927

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on toteuttaa hallitusohjelman kirjaus lumen vesistöihin kaatamisen lopettamisesta roskaantumisen vähentämiseksi sekä selkeyttää ympäristönsuojelulain 18 §:n 2 momentin upottamis- ja hylkäämiskieltoa. Lisäksi esityksen tavoitteena on selkeyttää oikeustilaa ja keventää menettelyä ilmoituksenvaraisten eläinsuojien yhteyteen perustettavien biokaasulaitosten osalta, sekä panna täytäntöön tietyt teollisuuspäästädirektiivin muutokset.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön.

Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 6.6.2024.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa erityisasiantuntija Noora Herranen, +358505672333.
Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi(at)gov.fi

Liitteet:

[HE_YSL.pdf](#)

[HE_YSL_sv.pdf](#)

[Muistio_jäteasetus.pdf](#)

[Muistio_jätteenpolttoasetus.pdf](#)

[Muistio_ympäristönsuojeluasetus.pdf](#)

[VNA_jäteasetus.pdf](#)

[VNA_jäteasetus_sv.pdf](#)

[VNA_jätteenpolttoasetus.pdf](#)

[VNA_jätteenpolttoasetus_sv.pdf](#)

[VNA_ympäristönsuojeluasetus.pdf](#)

[VNA_ympäristönsuojeluasetus_sv.pdf](#)

Jakelu:

Demeca Oy
Elinkeinoelämän keskusliitto ry
Energiateollisuus ry
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Haminan satama
Hangon kaupunki
Hangon satama
Helsingin kaupunki
Helsingin satama
Hämeen ELY-keskus
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Kaakkois-Suomi ELY-keskus

Kainuun ELY-keskus
KEHA-keskus
Keski-Suomen ELY-keskus
Kuntaliitto
Lahti Energia
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
LUKE
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
MTK
Neste
Oikeusministeriö
Pirkanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Raahen satama
Ruokavirasto
Satakunnan ELY-keskus
Suomen Biokierto & Biokaasu ry
Suomen Vetyklusteri
Suomen ympäristökeskus
Teknologiateollisuus ry
Turun satama
Työ- ja elinkeinoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Valmet Oyj
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Lausunnonantajan lausunto

Olisiko biokaasulaitosten osalta nykytilanne ehdotettua sääntelyä parempi ja selkeämpi, jos ohjeistuksella varmistettaisiin, että sääntelyä sovellettaisiin samalla tavalla kaikissa kunnissa? Olisiko siis parempi, että biokaasulaitoksilta edellytettäisiin aina ympäristölupaa, eikä biokaasulaitoksen menettely vaikuttaisi eläinsuojaan menettelyihin?

Olisi myös mahdollista säätää niin, että biokaasulaitokset olisivat aina lupamenettelyssä ja ilmoituksenvarainen eläinsuoja olisi yhdessä biokaasulaitoksen kanssa aina kunnan lupamenettelyssä silloin, kun laitoksen käsittelymäärä on alle 20 000 tonnia vuodessa. Menettely ei siis riippuisi siitä, käsitelläänkö eläinsuojan biokaasulaitoksessa vain oman tilan syötteitä vai tuodaanko niitä myös muualta. Mitä mieltä olette tästä sääntelyvaihtoehdosta?

Hallituksen esityksen perusteluiden mukaan: ”Jos biokaasulaitos kuuluu hyvin pienelle eläinsuojalle, jolta ei edellytetä ilmoitusmenettelyä, olisi biokaasulaitoksesta tehtävä oma ilmoituksensa.” Pitäisikö näiden eläinsuojien biokaasulaitosten olla lupamenettelyssä vai voidaanko ne käsitellä ilmoituksella? Niiden yhteydessä oleviin, ilmoituksenvaraisuuskynnyksen alle jääviin eläinsuojiin ei sovelleta eläinsuoja-asetusta.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Uski Veli-Matti
Ympäristöministeriö

Herranen Noora
Ympäristöministeriö